Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

pōt maxime ſi clericus ſit eiuſdem eccleſie bñficio huiuſmōi ſpoliari.

Rubrica De procuratoribus.

Grego. maximo ſaloneñ. ep̄o.

Non auditur quis tāquā alterius procurator niſi habeat mandatum legitime factum.

Alia quidem: ⁊ infra. Scripſiſſe te quibuſdaꝫ comperimus ꝙ p̄dictos viros tūc ad cām non miſeris. ideo que cuꝫ ipſis facta ſunt ſubſiſtere nō debere. ſꝫ ⁊ thomas ſibi hoc a te dictū perhibuit: ex qua re nec preſentium portatoribus[a] iudicamus eſſe credēdum: ne de ipſis ſimiliter diceretur. Quia ergo hoc cautiores nos eſſe premonuit[b]: inſtructam perſonam cum mandato legaliter[c] facto ⁊ preſbyterorum ſeu diaconorum teſtiumqꝫ ſubſcriptionibꝰ roborato geſtiſque ex more indicto tranſmittere: vt quicquid cum ea actum fuerit: iure ſubſiſtat.

Alexander tertius.

Reuocat̄ ſnīa qua cōdēnatus fuit in expēſis ex iuſta cauſa abſñs legitime excuſatus quia in ardua cauſa procuratorem ꝯſtituere noluit. ita cōmuniter ſummatur.

Querelā[d] .a. cleri. accepimus ⁊ infra. Mandamꝰ quatenus ſi ꝯſtiterit vobis: ꝙ vigorē. ep̄s prefatum. a. in reſtitutione expenſaꝝ[e] pro nulla alia rationabili cauſa[f] ꝯdēnauerit: niſi pro eo tantum ꝙ termino cōſtituto ad eius preſentiam nō acceſſit infirmitate detentus[g]: cuꝫ nō poſſit quis cogi

hꝫ aduocat vel eſt procurator tanꝙ̄ īgratus beneficiū ipiꝰ ꝑdere dꝫ. arg. bonū. i. q. viij. c. i. ⁊. xcvi. di. ſi ipator. iii. q. i. nulli: ſicut vaſallus tenet̄ dn̄o. xxii. q. v. d̄ forma: alias ꝑdit feudū: vt in libro feudoꝝ quēadmodū feudū amittit̄. ⁊ milites rēpublicā de qua alunt̄ ab oī neceſſitate belloruꝫ defendāt. C. loca. milites: ſꝫ ſi hꝫ clericꝰ beneficia in pluribus eccl̄ijs: nunqd pōt p̄ſtare patrociniū vni ꝯ aliā: ñ vr̄ in eo cāu neutrā iuuet vel offēdet ar. huiꝰ. c. ⁊. xiij. q. v. d̄ niqꝫ: ſꝫ ſi eēt ꝑlatꝰ ī vna eccleſia ⁊ in alia hñiſſet ſimplex beneficiū vr̄ ꝙ rōne ꝑlatiōis poſſet ꝯtra aliā ſtare. ar. ff. de ī ius vo. q̄ſitum: ⁊. iij. q. vij. §. item ſi ꝯ p̄rem. ſic ⁊ libertꝰ eccl̄ie ſi ꝯ ipaꝫ agat vel teſtificat̄ tanꝙ̄ īgratus in ſeruitutē r̄digatur. ſ̄. de ſer. nō or. d̄ famulis eccl̄ie. ⁊. xii. q. ii. octaua diſcutio. ſic ⁊ donatio ꝓpter ingratitudinē reuocatur. ī. de dona. ꝓpter eius ingratitudineꝫ. C. de reuo. do. l. i. ⁊ vltima. ⁊ in autē. de nup. i. §. ſi mater. col. iiij. ⁊ in auten. vt liber. decetero aureo non egeant annulo. §. illud col. vi. ⁊ iuſtū eſt: vt eccleſia ī ſinu ſuo non retineat fraudatorē que ſuſcepit extraneum. xii. q. iiii. ſacerdotes. ⁊ eccleſia ſua mater eius eſt. ii. q. vi. ad romanā. q̄ ip̄m dn̄o ſociauit. ī. de pe. c. ii. ſic ꝓpter īgratitudinē pr̄ pōt filiū exheredare in totū. xix. q. vl. c. vl. ⁊ in autē. vt cū de ap. cognoſcit̄. §. cauſas. colla. viii. ſꝫ ſi ꝯ aliquē de eccleſia ī ꝓpa cā q̄ nō tāgit eccleſiaꝫ poſtulauerit vl̄ ꝓcurator fuerit nō puniret̄. xii. q. ii. q manumittit̄: ſꝫ ſi eccleſia eſſet igrata tūc cōtra ip̄am aduocare poſſet: nec ſuccederet ei ab inteſtato ēt ſi nō haberet propinquos. C. de inoffic. teſta. liberi. vbi mater excluditur a filij ſucceſſiōe ꝓpter ingratitudinem cōmiſſam erga filium.

Rubrica de ꝓcuratoribus. Dic vt. ſ̄. ī ꝓcedenti titulo pro cōtinuatione rubrice. Et qd ſit procurator in. l. i. ff. e. Ab. ſic.

Alia quidem. Primo ꝑmittit modū. ſcd̄o ſummittit mādatum ibi: qr ergo. Ab. ſic.

a Portatoribus. qr cōſtabat iſtos nō habere mādatū ad agēdū nō fuerūt admiſſi. vñ circa ꝓcuratorē actoris diſtigue vtrū certū ſit ꝓcuratorē hr̄e mādatū: vt qr reus hoc ꝯfitet̄ vel ip̄e oſtēdit mādatū ſufficiēs: vel ſi neget ꝓbet hoc ꝓcurator ꝑ teſtes vel inſtr̄m ⁊ ſ̄m hoc ꝓcurator nō tenet̄ ſatiſdare dn̄m ratū habituꝝ ſicut nec dꝫ ſatiſdare procurator p̄ñtis ⁊ confirmātis vel apud acta ꝓcurator factus. C. de ſatiſda. l. vna. an certū ſit eū nō habere mādatum: aut dubitat̄ vtꝝ hēat vel non hēat mādatum. ſi certum ē eū nō habere mādatū repellit̄ vt h̄: ⁊ ſi velit ſatiſdare nō eſt audiendus: niſi ſit ꝯiuncta ꝑſona q̄ admittit̄ cū ſatiſdatione: niſi appareat d̄ ꝯria volūtate dn̄i. ff. de ꝓcur. pōponius. §. vl. ⁊. l. ſed he ꝑſone: in caſibꝰ tñ admittit̄ ꝯ volūtatē ꝓ libertate. ff. de lib. cau. l. i. ii. ⁊. iii. ⁊ pro defenſione cōdēnati. ff. de ap. nō tm̄. vbi aūt dubitat̄ de mādato dicebat. p. ſp eē in electiōe rei an velit exigere ꝓbatiōem mādati an ſatiſdationē. B. dicebat diſtinguendo vtꝝ reus diceret ꝓcuratori nō hēs mādatum: ⁊ tūc procurator tenebat̄ ꝓbare mandatū. an diceret dubito an habes mandatuꝫ: ⁊ tūc eſt in optione ꝓcuratoris qd̄ facere velit. Aꝫ. dicebat ꝙ in arbitrio ꝓcuratoris eſt an velit ꝓbare mandatū: an canere de rato: qr cū qs tenetur ad alterū duoꝝ. ſ. ꝓbare vel cauere qd̄ voluerit preſtādo liberat̄. ff. d̄ iure do. plerūqꝫ. §. vl. ⁊. C. de cō. inde. ſi qs huum. Nec ſatiſdatio danda eſt qñ de mādato dubitat̄. C. e. l. i. ⁊. ff. vt in poſ. lega. ſi is a quo. §. i. ideꝫ in actore vniuerſitatis. ff. qd̄ cuiuſqꝫ vniuer. Item eoꝝ. §. actor. Item clerici īter cōiunctas ꝑſonas numerant̄. arg. xii. q. ii. nō liceat. Item no. ꝙ lꝫ procurator actoris nō caueat de rato: qñ cōſtat de mādato cauere debet de defendendo. C. de ſatiſda. l. vna. alias denegat̄ ei actio. ff. e. ti. mutus ⁊. l. diuus. §. pena. ⁊ de oībus etiā que cōtra ip̄am mouent̄ defendere dꝫ. ff. de ꝓcur. oīum. ⁊ duabus. ll. ſequentibus.

b Premonuit. ar. ad cautelā futuroꝝ habēdā. xxiii. di. in noīe. ⁊ exempla p̄ñtia nos cauere ꝑmonēt ī futuꝝ. lxxii. di. plurimos ī fi. ⁊ ar. ff. loca. ſi qs domū. §. i. ⁊. i. q. vi. cōuenientibus. hic ꝑſumit̄ ex ꝑteritis circa futura. ſic. ī. de ꝑſump. mandata. ⁊. c. ſcribaꝫ.

c Legal̄r. lr̄a ſequēs exponit hoc v̄bum legal̄r: ex eo qd̄ h̄ dr̄: ⁊ qd̄ legit̄. ī. de iudi. cām q̄. colligit̄ euidēter ꝙ nec ꝑlatus ſine ꝯſenſu capl̄i: nec capitulū ſine ꝯſenſu ꝑlati pōt iudiciū exercere nec ꝯueniri: qr nec alienari pt̄ alter ſine reliquo. xii. q. ii. ſine exceptiōe. nec commutare nec donare: ut ibi dr̄ ⁊. ī. de dona. paſtoralis. ⁊. ī. de his que fi. a prela. ſine conſenſu ca. ꝑ totum: ⁊ eodē modo nec capl̄m ſine ꝯſenſu ꝑlati: cū oēs vnū corpꝰ intelligant̄. ī. de his q̄ fi. a ꝑla. nouit. Et ꝑterea dicit lex: ꝙ q nō pt̄ alienare: nō pōt rē in iudiciū deducere. ff. de iure d̄li. ait ꝑtor. ⁊ ꝑ iudiciū q̄dā alienatio fit. in iudicio. n. ꝯhit̄ ſic in ſtipulatiōe. ff. de pecu. lꝫ. §. ſꝫ ſi filiꝰ ī fi. ꝑterea ſi ꝑlatꝰ ſiñ ꝯſenſu capituli poſſet agere vl̄ cōueniri: ⁊ ꝑiudicaret eccl̄ie ſcm̄ ꝑlati fraus poſſet fieri eccl̄ie ⁊ ꝑiudiciū: qr ꝑmitterēt: imo ꝓcurarēt qñqꝫ ꝑlati ſe ꝯueniri ⁊ facerēt colluſiōeꝫ. ſꝫ ꝯ vr̄ ꝙ ſolꝰ ꝑlatꝰ cōuenir̄ ⁊ ꝯueniri poſſit. ff. qd̄ cuiuſqꝫ vni. l. vl. vbi dic̄ vtil̄ actio admīſtratoris ciuitatis debet̄: ⁊. ff. de cōdi. ⁊ de. municipibꝰ. ⁊. ff. ad municipa. municeps. ⁊. C. de iur. calū. l. ij. §. h̄ ēt ī fi. ⁊. xii. q. ii. nō liceat. ⁊. ī. d̄ re. ec. ñ ali. ſi qs ꝑſbyteroꝝ. ⁊. ſ̄. d̄ ꝑſcrip. edoceri: vbi d̄ h̄ dicūt qdā ꝙ ꝑlatꝰ pōt ꝯuenir̄ et ꝯueniri ſine ꝯſenſu capl̄i ꝑ iura ꝑdicta. ego dico ꝯ ꝙ ꝑlatꝰ ſine ꝯſenſu capl̄i nec capl̄m ſine cōſenſu ꝑlati agere vel ꝯueniri ñ pōt ꝑ ꝑora iura tñ cōcedo ꝙ ſi ꝑlatꝰ vel collegiū agat ſine cōſenſu alterutriꝰ: ⁊ vellet cauer̄ de rato: dꝫ audiri: cū ſit admīſtrator ⁊ teneat̄ negocia eccl̄ie ꝓcurar̄: vt. ſ̄. d̄ r̄ſcr. edoceri. ſi v̄o ꝯueniat̄: ñ dꝫ audiri ſiñ cōſenſu capl̄i. i. niſi caueat d̄ iudicato ſoluēdo: cū qlꝫ alr̄ ſe poſſit offerre d̄fenſiōi ſi velit cauere d̄ indicato ſoluēdo ⁊ ꝑiculo ſuo litē ſuſcipe: ⁊ illa capl̄a ſi qs ꝑſbyteroꝝ: nō liceat: ī ſp̄ali caſu loquūt̄. ſ. cū agit̄ d̄ reuocatiōe rei alienate īdebite ⁊ male: qr ꝑ h̄ cōſulit̄ eccleſie. nec pōt ledi: qd̄ ꝯtigere poſſet in alijs caſibus vbi nō agit̄ ſp̄aliter de reuocatiōe rei alienate īdebite nō obſtātibus legibus pro ꝯrijs ſignatis: qr ītelligi p̄ñt. ſ. vt cōpetat actio adminiſtranti nō ꝙ̄tum ad hoc vt agere poſſit ſolus: niſi caueat de rato vel niſi hēat ſp̄ale mādatū ad hoc: nec ī rebus eccleſiaſticis ſtamus legibꝰ illis: ſed canonibꝰ: ⁊ quo iure nō pōt cōponere ſeu trāſigere ſine ꝯſenſu capituli. ſ̄. de maio. ⁊ obe. c. fi. ſ̄. de tranſac. cōtingit. eodē iure nō pōt agere vel reſponder̄ ſine conſenſu capituli. arg. ad hoc. ſ̄. de maio. ⁊ obe. c. vlti.

Querelam. Ad intellectū huiꝰ decre. melius pōt ſūmari ſic. nō valet̄ ſnīa ēt expēſarū cōdēnatoria lata ꝯ abñtē ex ꝓbabili cā legitīe ꝑ nūciū excuſatū. ꝑma ps d̄ciſe pōit ptis q̄relā. ſcd̄a dat iudicē ibi: mandamus. Ab. ſic.

d Querelam. ⁊ ita non per appellatiōem vt notat̄ in fi.

e Expēſaꝝ. q̄s fecerat aduerſarius veniēdo ad terminū coraꝫ vigoren. delegato a papa ad petitiōem ſalubrieñ. ep̄i ſuper eccleſia ip̄ius.

f Cauſa. ſi. n. nō fuiſſet īfirmitate detētꝰ: vel alia iuſta cā rōnabilis fuiſſet q̄re ꝓceſſit ꝯ eū. ſ. ꝯtumacē: bñ tenuiſſet ſtatī ꝯdēnatiōeꝫ expēſaꝝ. ī. de dolo cū dilecti. ⁊. C. d̄ iudi. ſancimꝰ: ⁊. ī. de ap. rep̄hēſibilis: ſꝫ nūqd reꝰ ſi nō venerit ī ꝑma citatiōe ꝯdēnari dꝫ in expēſis. Hic vr̄ ꝙ ſic: qr ꝑꝑ īfirmitatē tm̄ excuſat̄: ⁊ niſi cōſtiterit hoc: nō reuocabit̄ ſnīa. ⁊ ita pōt qs ꝯdēnari in expēſis ꝓ ꝑma ꝯtumacia. ar. ff. ſi qs in ius vo. nō ierit. l. ii. §. i. ⁊ actor cōdēnaret̄ ſi nō veniret. ff. de iudi. eū quē temere. ⁊ in cōcil. lug. idē dr̄. ī. de do. ⁊ ꝯtu. actor. ⁊ actoris ⁊ rei ē equa cōditio. ff. de reg. iur. nō dꝫ. Dicūt qdā ꝙ ſi reꝰ nō veniat in ꝑma citatiōe vel ī ſcd̄a ēt: nō dꝫ ꝯdēnari: qr nō dr̄ adhuc ꝯtumax: niſi poſt ꝑemptoriū t̄minū. Dicūt ꝙ ēt ꝓ ꝑma ⁊ ꝓ ſcd̄a citatiōe puniri dꝫ in expēſis ſi ad trinā citatiōeꝫ veniat. ſi v̄o nō vēiat ad citatōeꝫ ꝑemptoriā: tūc alias punit̄: qr mittit̄ actor in poſſeſſionē rei petite: vel excōicat̄ ſi miſſio fieri nō pōt. ī. vt lit. nō cōte. tue. Et ſi poſtmodū reuertit̄ īfra annū: reſtituit oēs expēſas fcās ab eo tp̄e quo fuit ꝯtumax. ⁊ ſi ñ venit ad aliquā citationē ad oēs expēſas ꝯdēnabit̄ q̄s fecit aduerſarius veniēdo ad ꝑmā citationē ⁊ ad ſcd̄aꝫ ⁊ tertiā: ⁊ ſic punit̄ ꝑma ꝯtumacia: ⁊ eodēmō dico: ꝙ dꝫ puniri ꝑma ꝯtumacia: lꝫ veniret ad ſcd̄am: al̄s deberes dicere ꝙ qñ nullomō venit: nō dꝫ ꝯdēnari in expenſis niſi factis ad terminū ꝑemptorium.

g Detētus. iuſta fuit cā nō veniendi: vnde ꝓbata cā dꝫ r̄uocari qcqd fuit actū contra abñtem. ff. de iudi. ſi pretor. ⁊. ī. de re iudi. cū bertoldus. ⁊. ff. de re iudi. queſituꝫ. §. i. quartana tñ nō excuſat vt ibi dicit. ⁊. ar. v. q. iii. ſi egrotans. xviii. di. placuit. ⁊. xciii. di. iuxta. Dicūt tamen qdam ꝙ tenet̄ mittere procuratorem ex quo venire nō pōt ſi ita fuit citatus: vt veniat vel reſponſalem trāſmittat. ī. de do. ⁊ cōtu. cū dilecti: ſed hoc nō credo ꝙ ꝑꝑ citatiōem iudicis teneat̄ mittere ꝓcuratorē ſi venire non pōt maxime ſi in grauibus cauſis quis cogi ad hoc non poſſit vt h̄ dicit: ⁊ iudex hoc ei auferre nō potuit: qr beneficiū iuris nemini eſt auferēdum. xxviii. di. de his. ⁊ in autē. de nup. §. ſed hoc qdē col. iiii. ⁊. ff. de re iu. l. iiii. §. ſi qs ꝯdēnatꝰ. iudex delegatꝰ nō pōt iubere alterutrā partē cōparere corā ſe ꝑſonal̄r niſi in delegatiōe hoc cōtineat̄ niſi in certis caſibꝰ ī cōci. lug. ī. d̄ iuridi. iuris eſſe ambiguū. ⁊ illa decre. cū dilecti: nō ꝯdicit: qr papa hoc fecit ex plenitudine ꝑtātis. ⁊ alia rō ē: qr ille nō allegauit nec oſtēdebat nec ꝓbauit iuſtā excuſatiōem: vñ vel debuit ire vel ſufficiēter mittere qr neutrū fecit de cōtumacia fuit cōdēnatus. Et illud ſcire debes: ꝙ qui ad iudiciū vocatur pōt indiſtincte in pecuniariis cauſis ꝯſtituere ꝓcuratorē lꝫ in citatione hoc nō dicat̄: niſi in duobus caſibꝰ: puta ſi dn̄s iuſtior ē ꝙ̄ ꝓcurator: ⁊ ſi cā ſit vehementior admīſtratione. C.